

Hierbij een update van het Landbouwradenennetwerk over de gevolgen van covid19 voor belangrijke markten. Onder meer berichten over voedselsoevereiniteit en de nertsenhouderij in Denemarken.

Argentinië:

- Argentinië geeft wat betreft Covid een gemengd beeld: in de stad en provincie Buenos Aires zijn de cijfers gedaald, terwijl het totaal aantal Covid-gevallen nog stijgt. Het land passeerde 2 weken geleden de 1 miljoen geïnfecteerden (gehele periode). Grenzen zijn in principe nog gesloten, al zijn er meer vluchten mogelijk. Reizen in het land is niet toegestaan. Er loopt een pilot om toeristen uit omliggende landen (oa Brazilië, Chili) toe te laten tot Buenos Aires om de economie wat lucht te geven. De horeca is daar weer open, met protocollen.
- De exportbelasting op agrarische producten is iets verlaagd om dollars sneller het land in te laten komen. Het effect is echter beperkt.

België:

De volgende maatregelen gelden voor anderhalve maand, van maandag 2 november t/m zondag 13 december 2020, op het hele Belgische grondgebied:

- Restaurants en bars gaan dicht, hotels en B&Bs blijven open maar de maaltijden daar moeten worden genuttigd op de kamer. Bedrijfskantines gaan dicht en telewerk is verplicht, overal waar dat kan.
- Niet-essentiële winkels sluiten (een evaluatie vindt ten laatste op 1 december plaats), maar doe-het-zelfzaken en tuincentra mogen vooralsnog openblijven. Om een gelijk speelveld te bewaren, moeten supermarkten en markten (< 200 personen) hun aanbod tot wat in de essentiële winkels wordt aangeboden, beperken. Landbouwbedrijven blijven open, mits naleving van de verplichtingen inzake telewerk, mondkapen en social distancing.

Brazilië:

Nieuwe gevallen van Corona in Brazilië vertonen al enige weken een dalende trend. Op 4 november was de stand 5.567.126 besmettingen (+ 12.920 per dag) met 160.548 doden (+276 per dag). Maatregelen worden geleidelijk aan opgeheven. Commercie is open met restricties op openingstijden en "social distancing". Scholen zijn gedeeltelijk nog dicht.

In de sierteelt is er vooral groei (10-15%) te zien in potplantproductie. Een initiële daling in de snijbloemhandel (door minder "events" vanwege corona) zal gedeeltelijk gecompenseerd worden in de tweede helft van het jaar.

Bulgarije:

Bulgarian Prime Minister declared that national Lockdown is not under consideration. Several Sofia Hospitals Will Set Up COVID-Only Units

Romania Introduces 14-day quarantine for arrivals from Bulgaria. The requirement does not apply to truck drivers and travellers in transit through Romania (transit time under 24 hours). Entry in Greece through Kulata Crossing Allowed Only in Daytime

EC asked Bulgaria to remove discriminatory measures obliging retailers to favor domestic food products, following a letter of formal notice sent in May. Bulgarian law obliges retailers to offer distinct exposure and sale space for domestic food products, such as milk, fish, fresh meat and eggs, honey, fruits and vegetables.

Chili:

- Na 7 maanden strikte lockdown versoepelen de Chileense inreismaatregelen. Grenzen zijn in principe nog dicht voor reizigers zonder Chileense nationaliteit of verblijfsvergunning maar via het handelsbevorderende InvestChile zijn uitzonderingen voor zakenreizigers aan te vragen.
- Chileense exportcertificaten voor plantaardige producten naar Nederland verlopen sinds vorige week compleet digitaal via E-Cert. Sinds het uitbreken van de pandemie zet de Chileense overheid zich in voor digitale en robuuste agro-ketens. Inmiddels heeft Chili papierloze certificatie ingevoerd voor 70% van zijn afzetmarkten (VS, Argentinië, Peru, EU etc.). Chili neemt hiermee een leidende rol in Zuid-Amerika.

Frankrijk:

- De Franse regering heeft bepaald dat bloemen niet worden gezien als essentiële producten. Dientengevolge zijn bloemisten gesloten sinds afgelopen zondag, 1 november, evenals de afdelingen bloemisterij van alle tuincentra, bouwmarkten en supermarkten. De tuincentra blijven wel open voor de verkoop van buitenplanten, kamerplanten, zaden, meststoffen, fytosanitaire producten, potgrond en tuininrichting.
- Er gaat geen gelegenheid voorbij of landbouwminister Denormandie roept consumenten op om lokaal en Frans te consumeren. In bijna ieder tv of radio optreden van hem staat de Franse voedselautonomie centraal.
- In tegenstelling tot de lockdown in het voorjaar, blijven Franse kleuterscholen, lagere en middelbare scholen dit keer open. Scholieren eten tussen de middag standaard een warme maaltijd in de kantines van deze scholen. Daardoor is de markt voor out-of-home vooralsnog minder ontregeld als in het voorjaar het geval was.
- Het motto van Macron "de Staat zal doen wat nodig is" – geldt nog steeds. Er wordt 20 miljard euro extra vrijgemaakt voor steun aan bedrijven, voor maatregelen die tijdens de eerste lockdown al zijn ingesteld (Solidariteitsfonds, tijdelijke werkloosheid, door de staat gegarandeerde leningen, vrijstelling van sociale zekerheidsbijdragen). De geplande inkrimping van de regeling voor tijdelijke werkloosheid wordt uitgesteld tot 1 januari. Met steun van de staat behouden de meeste bedrijven dekking van de lonen tot 85% (er wordt verondersteld dat dit zal dalen tot 60%). Voor bedrijven met het grootste risico van sluiting, of bedrijven die het zwaarst getroffen worden door deze 2e lockdown zoals hotels, cafés, restaurants, cultuur, sport, zal de volledige dekking van de lonen door de staat worden gehandhaafd. Nieuw is een speciaal belastingkrediet om bedrijven tot 250 werknemers te helpen met de betaling van hun huur, een terugkerende vraag van winkeliers en de horeca.

Hongarije:

Since September 1, a border lockdown has been in place at all of Hungary's borders, with a prohibition on passenger travel into the country. On October 29, the border lockdown has been extended until December 1. There are exceptions for the passenger traffic ban (e.g. traveling into the country for business purposes). More details on acceptable exceptions, regulations and procedures can be found in [our Week 37 Hungary Newsflash over here](#). New measures entered into force on November 4, like a night curfew between 0:00-05:00.

With the November 1 annual surge in flower trade in Hungary on All Saints' Day weekend, the effects of the pandemic on the floriculture sector can be felt in various ways. [More on this in our Week 44 Hungary Newsflash](#).

Italië:

In Italië zijn de maatregelen verder aangescherpt. Na 18 uur 's avonds moeten horecagelegenheden sluiten, tot 22 uur is afhaalservice toegestaan en ook bezorging van maaltijden blijft mogelijk ook buiten deze tijden om. Met ingang van 06/11 wordt er een avondklok ingesteld tussen 22.00 uur 's avonds en 05.00 uur 's ochtends. Winkelcentra moeten in de weekenden en op (pre-)feestdagen hun deuren gesloten houden, behalve een aantal categorieën winkels binnen deze centra, waaronder supermarkten. Daarnaast zullen er regionale maatregelen van kracht zijn, afhankelijk van de kleur waarin een regio is ingedeeld (geel, oranje, rood) met verdere restricties voor de oranje en rode zones. Verkoop van levensmiddelen (detailwinkels, supermarkten) blijft gegarandeerd.

'Patriottisme in de voedselvoorzieningsketen': De negatieve effecten v.w.b. de afzet van de nationale agrofoodproductie zorgen er voor dat er uit verschillende hoeken (w.o. grote landbouworganisaties/sectororganisaties) oproepen komen aan de voedselverwerkende industrie, de grote distributieketens, de toeleveranciers aan de catering (ziekenhuizen, zorgcentra, kazernes, etc) én de consument om bij voorkeur te kiezen voor Made in Italy producten, met nadruk op kwaliteit. Eerder dit jaar hebben vooral de wijnsector, gebruiksklare groenten en fruit, vleeswaren en rundvlees geleden onder de sluiting van de horecakanalen en dalende export.

Mexico:

- Mexico verkeert nog steeds in de eerste golf van de corona-pandemie. Met bijna 94.000 doden (4/11) is het wereldwijd het land met de op drie na meeste officiële dodelijke coronaslachtoffers. Sinds oktober is weer een lichte opwaartse trend van besmettingen waar te nemen. Nieuwe maatregelen zijn echter beperkt en van nieuwe handelsbelemmeringen is geen sprake. Het FMI verwacht over 2019 een economische krimp van 9%. De landbouwsector laat echter nog steeds een lichte stijging zien en van alle economische sectoren presteert de landbouwsector het beste in 2020.
- De sierteeltsector lijkt het meest te lijden te hebben onder de corona-crisis: bloemen spelen in Mexico een belangrijke rol bij tal van feestdagen, zo ook bij Allerzielen op 2 november. Dit jaar waren de meeste begraafplaatsen echter gesloten.
- Mexico's belangrijkste landbouw-beurs, de Expo Agroalimentaria, zal in haar 25^e jaar, van 10 t/m 13 november in hybride vorm worden gehouden. In 2019 trok de beurs 120.000 (fysieke) bezoekers, in 2020 zal dit aantal, net als het aantal exposanten, flink minder zijn.

Noorwegen:

Noorwegen isoleert zich en voelt zich ook meer geïsoleerd. Vanaf 3/11 is een 10 dagen quarantaine voor reizigers die Noorwegen binnen komen verplicht. De meest recente informatie voor reizigers:

<https://www.regjeringen.no/en/topics/koronavirus-covid-19/id2692388/>

Polen

- Vanaf zaterdag 7 november gelden er aanvullende beperkende maatregelen in Polen. De maatregelen betreffen onder andere: sluiting van winkelcentra m.u.v. supermarkten en andere noodzakelijke voorzieningen, winkels buiten de winkelcentra blijven open maar met sanitaire beperkingen, hotels alleen open voor zakelijke reizigers, gastronomie gesloten m.u.v. afhaal, culturele instellingen gesloten, geen bruiloften, geen events, blijf zoveel mogelijk thuis. Deze maatregelen gelden in ieder geval tot 29 november en kunnen tussentijds worden aangescherpt.
- De binnengrenzen van Polen met andere EU lidstaten zijn open. Er geldt op dit moment (4 november) geen quarantaine maatregel bij binnenkomst in Polen. Bij terugkeer naar Nederland geldt echter wel quarantaine, ook voor arbeidsmigranten. Check hiervoor altijd de laatste reisadviezen van Buitenlandse Zaken.
- De bloemensector werd overvallen toen op vrijdagavond 30 oktober werd aangekondigd dat de begraafplaatsen dat weekend werden gesloten. Allerheiligen en Allerzielen (1-2 november) zijn zeer belangrijke dagen waarbij pot chrysanten bijna uitsluitend voor deze dagen worden geproduceerd in Polen. Veel bloemen zijn alsnog gekocht door mensen om deze te plaatsen bij monumenten en als protest bij (lokale) overheidsinstanties. Veel steden hebben ook bloemen gekocht om deze later voor de versiering van de stad te gebruiken of hebben tenminste handelsplekken aangeboden waar producenten/ handelaars bloemen aan klanten konden verkopen. Twee dagen na de beslissing heeft de regering steun aangeboden voor eigenaren van snij- en potchrysanten. De planten worden gedoneerd aan diverse ngo's of lokale autoriteiten en producenten krijgen een vergoeding dat ze voor het einde van het jaar op de rekening moeten zien.
- De fytosanitaire dienst heeft aangekondigd om de tarieven voor controles te verlagen in 2020 en 2021 vanwege de moeilijkheden die de landbouwsector ondergaat in het kader van Corona. De aangepaste tarievenlijst geldt voor laboratoriumtesten, inspecties, bemonstering en andere activiteiten van inspecteurs als onderdeel van officiële controles en diensten.

Roemenië:

Romania's new daily COVID-19 cases are breaking record after record. Authorities decided to impose additional restrictions at local level, trying to avoid a national lockdown. Romania intends to pay Romanian farmers agricultural

subsidies for 2020 until March 2021, even if the final deadline for payment, as set by European regulations, is June 30, 2021.

Between October 16 and November 4, 2020, a number of 654,707 farmers were cleared for advance payments, representing approximately 79% of the total number of Romanian eligible farmers. The total amount cleared for disbursement is approximately EUR 1 billion, as follows:

- EUR 826 million from the European Agricultural Guarantee Fund (EAGF);
- EUR 217 million from the European Agricultural Fund for Rural Development (EAFRD);
- EUR 43 million co-financing from the National Budget.

The RO government is preparing legislation to allow crop farmers to postpone the repayment of bank loans (except interest) by maximum 9 months, considering that this already difficult year was worsened by extreme drought. Legislation is being prepared that will allow local authorities to purchase primarily Romanian products from local (small) farmers, for their needs related to hospitals, canteens, schools.

Rusland:

Russia has no plans to introduce nationwide lockdown measures. Russian retail chains are adapting to the second wave of the pandemic, [changing the approach to hiring personnel in favor of online sales specialists](#). In October, Russian retailers increased the number of vacancies for specialists in online sales by 23% compared to the previous month. The Verry chain [introduced a moratorium on the increase in purchase prices](#) by the end of the year.

Bars and clubs in Moscow [stay open](#) past 11 p.m. and will continue to use the QR code check-in system. The check-in system is showing good results, and its effect [can be extended to trade enterprises](#) and restaurants that adapt their routines. A number of chains have begun to cut menus and opening hours. Experts fear that the crisis in the industry will drag on, including due to the lack of the usual number of New Year's banquets.

Consumers' behaviour: About a third of Russians, due to fears of new restrictions, [began to purchase goods for future use](#). Moreover, now Russians buy not only basic necessities, but also other goods in case of store closings. At the same time, there is also a drop in the real disposable incomes resulting in changing consumer demand. Thus, many households switch from high quality to cheaper and minor quality products.

Servië:

New wave of pandemic canceled numerous gatherings and family feasts traditionally organized in the fall in Serbia.

Slowakije

- Er gelden onder andere de volgende beperkende maatregelen: gastronomie gesloten m.u.v. afhaal, culturele instellingen gesloten, bijeenkomsten tot max 6 personen, seniorenuren in supermarkten van maandag t/m vrijdag van 09.00 uur tot 11.00 uur, winkels open met sanitaire beperkingen. Er is afgelopen weekend massaal getest in Slowakije met het doel om mensen met een positieve test te isoleren en mensen met een negatieve test meer bewegingsvrijheid te geven.
- De binnengrenzen van Slowakije met andere EU lidstaten zijn open. Er geldt echter wel een quarantaine maatregel voor binnenkomende reizigers indien zij uit een hoog risico land komen. Ook moeten reizigers zich registreren en komend vanuit een laag risico land dient een negatieve PCR test overlegd te worden. Check hiervoor altijd de laatste reisadviezen van Buitenlandse Zaken.

Tsjechië

- In Tsjechië is de noodtoestand van kracht, in elk geval tot 20 november. De bewegingsvrijheid is ingeperkt, het is bijvoorbeeld alleen toegestaan om voor noodzakelijke activiteiten naar buiten te gaan. Sinds 22 oktober is het alleen mogelijk Tsjechië in te reizen voor noodzakelijke doeleinden, waaronder voor werk. Daarbij is quarantaine verplicht voor reizigers uit risicolanden. Check hiervoor altijd de laatste reisadviezen van Buitenlandse Zaken.
- Vanwege Allerheiligen (1 november) en Allerzielen (2 november) werd er afgelopen weekend een uitzondering gemaakt voor winkels die producten verkopen zoals herdenkingskaarsen, kransen en bloemendecoraties voor graven – zij mochten juist open terwijl de rest van de winkels dicht bleef.

Verenigd Koninkrijk:

- Vanaf vandaag (donderdag 5 november) is in **Engeland** een [landelijke lockdown](#) van kracht die tot (ten minste) 2 december zal duren. De maatregelen lijken sterk op die van het voorjaar, al is er meer bewegingsvrijheid en blijven scholen open. Levensmiddelenwinkels, supermarkten, tuincentra en andere winkels die essentiële producten verkopen mogen open blijven. Voor niet-essentiële bedrijven, waaronder bloemisten, pubs, bars en restaurants, geldt dat ze wel mogen bezorgen en een afhaalservice kunnen aanbieden (al is *takeaway* van alcohol niet toegestaan). In de andere landsdelen gelden andere (zware) regimes. In **Wales** is van (vooralsnog) 23 oktober tot 9 november een '[Firebreak Lockdown](#)' van kracht, waarna non-essentiële retail, pubs, bars en restaurants weer mogen worden geopend en er binnen Wales geen reisrestricties meer gelden. In **Schotland** is een [systeem met 5 'protection levels'](#) van kracht. De meeste regio's zijn nu ingedeeld in niveau 2 of 3, met (nog) geen enkele regio in het hoogste 4^e niveau. In **Noord-Ierland** zijn per 16 oktober [strengere maatregelen](#) geïntroduceerd.
- Het **Furlough Scheme**, waarbij werknemers die vanwege Covid-19 niet kunnen werken 80% van hun salaris (tot een maximum van £2.500) doorbetaald krijgen, wordt met een maand verlengd tot eind november. Verder kunnen bedrijven in Engeland die moeten sluiten een beroep doen op een **Local Restrictions Support Grant**, een subsidie van maximaal £3.000 per maand, en kunnen ze een hypotheekbetaalpaauze van maximaal 6 maanden aanvragen.
- De aankondiging van de *lockdown* in Engeland heeft lokaal toch weer gezorgd voor lange rijen bij supermarkten en **hamstergedrag**. Net als in maart resulteerde een toeloop op toiletpapier, pasta en bloem her en der in lege schappen. De supermarkten proberen hun klanten tot rust te manen, geven aan over voldoende voorraad te

beschikken en zien geen noodzaak om kooprestricties in te stellen. Bovendien hebben de supermarkten sinds het voorjaar het aantal online bezorgslots drastisch verhoogd.

- Het Fresh Produce Consortium (FPC) [vraagt landbouwminister Eustice in een brief](#) om meer financiële steun voor (kleine) leveranciers van versproducten die de horeca en *foodservice*-sector bevoorraden. Verder wil de FPC dat **winkels en groothandels die bloemen en planten verkopen** net als tuincentra open mogen blijven, mits ze kunnen voldoen aan de richtlijnen voor *social distancing*.

Zweden:

Vergeleken met Denemarken voelt Zweden zorgeloos aan voor de bezoeker. Consumenten trend van lokale (dwz Zweedse) producten is sterker nu, vooral die van biologisch en plantaardig. Er is een haast oneindig vertrouwen in het eigen product. Reizen naar Zweden is mogelijk en er geldt geen quarantaine verplichting. Actuele reisinformatie:

<https://www.krisinformation.se/en/summer>

De informatie is afkomstig van het Landbouwwattaché Netwerk van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.